

Ügyszám: NAIH/2020/1119/3

[...] részére
Magyar Könyvelők Országos Egyesülete

Tisztelt Alelnök Úr!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság) írt levelében arról kért állásfoglalást, hogy a céginformációs szolgáltatás jogszerűen teszi-e lehetővé azt, hogy valamely cég könyvelőjének a nevére rákeresve listát készítsen azokról a számviteli beszámolókról, amelyben az adott könyvelő neve szerepelt. Az adatok forrása az e-beszamolo.im.gov.hu/ weboldal, és a meg nem nevezett szolgáltató a céginformációs szolgálattal kötött szerződés alapján kapta meg az adatokat. Az Ön és egyesülete véleménye szerint a nyilvános adatokból létrehozott adatbázis ilyen célú és tartalmú összeállítása, és az adatok lekérdezhetővé tétele teljesen jogszerű.

Mindenek előtt szeretném leszögezni, hogy a könyvviteli szolgáltatást végző személyek pusztán a nevük alapján az esetek nagy többségében nem azonosíthatóak egyértelműen, így az esetleges találati lista olyan nyilvános adatokat is hozzárendelhet az egyes személyekhez, amelyek nem állják ki az adatminőség, a helyes és pontos adatok kezeléséhez való jog próbáját. Hasonlóan a cégjegyzékben szereplő egyes nyilvános személyes adatokhoz, így az „anyja neve”, illetve a lakcím adat esetében az információszabadság önrendelkezési jogot aránytalanul korlátozza, és sérti a célhoz kötött adatkezelés, illetve az adattakarékosság általános adatvédelmi rendeletben (a továbbiakban: GDPR)¹ biztosított elvét² amennyiben ezek az összekapcsolt, különböző nyilvános dokumentumokból származó adatok (adott természetes személy könyvelőnek kik a megbízói stb.) a cégnyilvánosság köréből kikerülve a világhálón a keresőprogramok, keresőmotorok segítségével az érintett akarata ellenére is hozzáférhetővé válnának. Tekintettel arra, hogy az adatkezelés nem minden körülménye ismert, így annak jogszerűségéről nem lehet egyértelműen állást foglalni, de a Hatóság az adatok nyilvánosságával kapcsolatban a következőkről tájékoztatja Önt.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Szvtv.) preambuluma szerint a piaccgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseik megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre. E törvény olyan számviteli szabályokat rögzít, amelyek összhangban állnak az Európai Közösségnek e

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

² GDPR (39) preambulumbekzdés: a személyes adatoknak a kezelésük céljára alkalmasnak és relevánsnak kell lenniük, az adatok körét pedig a célhoz szükséges minimumra kell korlátozni. (...) Személyes adatok csak abban az esetben kezelhetők, ha az adatkezelés célját egyéb eszközzel ésszerű módon nem lehetséges elérni.

GDPR (50) preambulumbekzdés: ha az adatkezelés közérdekből elvégzendő feladat végrehajtása vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása érdekében szükséges, uniós vagy tagállami jog meghatározhatja és pontosan leírhatja azokat a feladatokat és célokat, amelyek tekintetében a további adatkezelés jogszerűnek és összeegyeztethetőnek tekintendő.

jogterületre vonatkozó irányelveivel, figyelemmel vannak a nemzetközi számviteli elvekre, és amelyek alapján megbízható és valós összképet biztosító tájékoztatás nyújtható e törvény hatálya alá tartozók jövedelemtermelő képességéről, vagyonáról, vagyonának alakulásáról, pénzügyi helyzetéről és jövőbeli terveiről.

Az Szvtv. 1. § értelmében a törvény meghatározza a hatálya alá tartozók beszámolási és könyvvezetési kötelezettségét, a beszámoló összeállítása, a könyvek vezetése során érvényesítendő elveket, az azokra épített szabályokat, valamint a nyilvánosságra hozatalra, a közzétételre és a könyvvizsgálatra vonatkozó követelményeket.

Az Szvtv. 88. § (9) bekezdése értelmében: (a kiegészítő mellékletben) „ha a vállalkozóra vonatkozik a 151. § (1) bekezdés szerinti kötelezettség, a kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy - a 151. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő - nyilvános adatait.”

Az Szvtv. 151. §-a alapján:

„(1) A vállalkozó a 150. § (2) bekezdése szerinti könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításával, vezetésével, az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló, az összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítésével

a) olyan természetes személyt köteles megbízni, illetve ezen feladatok végzésére alkalmazni, aki okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel vagy mérlegképes könyvelői szakképesítéssel, illetve az engedélyezés szempontjából mérlegképes könyvelői szakképesítéssel egyenértékű szakképesítéssel (ez utóbbiak a továbbiakban együtt: mérlegképes könyvelői szakképesítés) és a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel rendelkezik, vagy aki a 152/B. § szerinti bejelentést tett, vagy

b) olyan számviteli szolgáltatást nyújtó társaságot köteles megbízni, amelynek a feladat irányításával, vezetésével, a beszámoló elkészítésével megbízott tagja, alkalmazottja megfelel az a) pontban meghatározott követelményeknek.

[...]

(3) A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkezőkről nyilvántartást kell vezetni. A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult, mérlegképes könyvelői szakképesítéssel rendelkezők, továbbá az okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkező nem kamarai tagok nyilvántartását a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételét végző szervezet (a továbbiakban: nyilvántartásba vételt végző szervezet), az aktív és a tagságát szüneteltető kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartását a Magyar Könyvvizsgálói Kamara vezeti. A könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedély megadásával egyidejűleg a nyilvántartásba vételt végző szervezet hivatalból hatósági igazolványt állít ki. A nyilvántartás vezetésének célja annak hiteles dokumentálása, hogy a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személy rendelkezik a tevékenység végzéséhez jogszabályban előírt ismeretekkel és szakmai gyakorlattal. A nyilvántartásban szereplő természetes személyek nyilvános adatainak, az azokban bekövetkező változásoknak a közzététele az ellenőrzés lehetőségének megteremtését, illetve az időszerű tájékoztatást szolgálja.

[...]

(10) A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személy neve, születési neve, anyja születési neve, regisztrálási száma, hatósági igazolványának száma, regisztrálási szakterülete, valamint hozzájárulása esetén egyéb, a nyilvántartásban szereplő adata nyilvános, azokról bárki tájékoztatást kaphat.

(11) A nyilvántartásba vételt végző szervezet a tárgyévben nyilvántartásba vett és nyilvántartásból törölt természetes személyek (10) bekezdés szerinti nyilvános adatait, valamint a nyilvántartásba vettek ezen adataiban bekövetkezett változásokat az egységes Kormányzati Portálon évente közzéteszi, továbbá internetes honlapján valamennyi nyilvántartásba vett természetes személy előbbi adatait nyilvánosságra hozza, és biztosítja, hogy a nyilvános adatokról a nyilvántartásba vételt végző szervezettől bárki tájékoztatást kapjon.”

Az Szvtv.-hez fűzött indokolás kiemeli, hogy a könyvviteli szolgáltatást végzőkről vezetett nyilvántartás célja annak hiteles dokumentálása, hogy a regisztrált személy rendelkezik a tevékenység végzéséhez szükséges elméleti és gyakorlati szakmai ismeretekkel. A törvény rögzíti, hogy a mérlegképes könyvelői képesítéssel, a nyilvántartásba vétel szempontjából a mérlegképes könyvelői képesítéssel egyenértékű képesítéssel rendelkezők, továbbá az okleveles könyvvizsgálói képesítéssel rendelkező nem kamarai tagok regisztrálása a Pénzügyminisztérium, a kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartásának vezetése a Magyar Könyvvizsgálói Kamara feladata. A törvény meghatározza, hogy a nyilvános adatokat a Magyar Közlönyben, a Pénzügyi Közlönyben, illetve a Pénzügyminisztérium honlapján³ is közzé kell tenni.

A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló 93/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 1. számú melléklete határozza meg, a könyvviteli szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító nyilvántartásba való felvételhez (az igazolvány kiadásához), az igazolvány pótlásához, cseréjéhez, az adatváltozás bejelentéséhez, valamint a nyilvántartásból való törléshez használandó adatlapot.

Az adatlapnak a nyilatkozatokat tartalmazó 4. pontja szerint a könyvviteli szolgáltatást nyújtó személy – egyebek mellett – nyilatkozik arról, hogy:

„b) „Tudomásul veszem, hogy a nyilvántartásban szereplő regisztrációs szám, regisztrációs szakterület, igazolványszám, név, születési név, anyja születési neve, valamint hozzájárulásom esetén a c) pontban megjelölt egyéb adataim külön rendelkezés nélkül, a számviteli törvény 151. §-ának (10) bekezdése szerint nyilvánosak.”

c) „Hozzájárulok az alábbi - az adatlapon feltüntetett - személyes adataim Korm. rendelet szerinti nyilvánosságra hozatalához: lakcím, levelezési cím, születési hely, idő, telefonszám, elektronikus elérhetőség, szakképesítés adatai, egyéb szakképesítés, nyelvvizsga, szakmai gyakorlat.”

Az idézett törvényi rendelkezések értelmében a könyvviteli szolgáltatást nyújtó természetes személy közérdekből nyilvános adatai⁴, illetve a hozzájárulása alapján nyilvános adatai a számviteli törvényben meghatározott célokkal összhangban kezelhetők és hozhatóak nyilvánosságra, azonban az érintett hozzájárulásával nyilvánosságra hozott személyes adatok céltól eltérő kezelésére, felhasználására, csak az érintettől származó kifejezett hozzájárulással kerülhet sor.

Budapest, 2020. február „ „

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

³ <https://penzugyiszakkepzes.kormany.hu/nevjegyzekek-konyvviteli-szolgaltatast-vegzok>

⁴ Infotv. 3. § 6. pont, közérdekből nyilvános adat: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.